

10 PAŹ 2017

Poznań,

WOO-II.4235.15.2015.WN.27

Zawiadomienie

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), dalej *k.p.a.*, w świetle art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935), dalej *zmiana k.p.a.*, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405), dalej *ustawy ooś*, zawiadamiam strony postępowania o wydanej dnia 9.10.2017 r. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, której treść podaję niżej.

Doręczenie ww. decyzji stronom uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art. 49 k.p.a. Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, jeżeli przepis szczególny tak stanowi; w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art. 74 ust. 3 ustawy ooś. Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 16 zmiany k.p.a. Do postępowań administracyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia *zmiany k.p.a.* ostateczną decyzją lub postanowieniem stosuje się przepisy *k.p.a.*, w brzmieniu dotychczasowym, z tym że do tych postępowań stosuje się przepisy art. 96a-96n *k.p.a.*

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Zbigniew Gołębiński
Kierownik Oddziału

Decyzji o Środowiskowych Uwarunkowaniach
i Przedsięwzięć Liniowych

Poznań, 2017-10-09

WOO-II.4235.15.2015.WN.26

DECYZJA o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. j oraz art. 82 i art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405), w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), po rozpatrzeniu wniosku PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin S.A. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na budowie rurociągu do przerzutu wód z odwodnienia odkrywki Tomisławice do Rowu Macicznego (Kanał Głuszyn-Dębółka).

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Zakres przedsięwzięcia obejmuje budowę rurociągu prowadzącego wody z odwodnienia węglowego odkrywki Tomisławice do Rowu Macicznego (Kanału Głuszyn-Dębółka). Planowany przebieg rurociągu zlokalizowany jest na terenie województwa wielkopolskiego, powiatu konińskiego w gminie Wierzbinek.

2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

- 1) Do Rowu Macicznego zrzucać wyłącznie wody kopalnianie z odwodnienia węglowego odkrywki Tomisławice w maksymalnej ilości 30 m³/min.
 - 2) Przed rozpoczęciem przerzutu, opracować krzywą konsumpcyjną dla wybranego przekroju Rowu Macicznego przedstawiającą związek pomiędzy stanem a przepływem wody w cieku.
 - 3) W przekroju, o którym mowa w punkcie 2 zainstalować łatę wodowskazową.
 - 4) W miejscu łaty wodowskazowej, na czas przerzutu prowadzić i rejestrować codzienną obserwację stanu wody w Rowie Macicznym, na podstawie którego ustalać bezpieczną, niestwarzającą zagrożenia wylewem wielkość przerzutu.
 - 5) W przypadku wysokich stanów cieku stwarzających zagrożenie wylewem wody z koryta nie prowadzić przerzutu wody do Rowu Macicznego.
 - 6) Kontynuować odprowadzanie wód z odwodnienia bariery studni w kierunku południowym poprzez pompownię terenową Pt1 i Dopływ z Zielonki do Noteci Wschodniej.
 - 7) Nie magazynować odpadów na terenie placu budowy rurociągu.
 - 8) Roboty realizacyjne prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. od godziny 6.00 do godziny 22.00.
 - 9) Ścieki bytowe powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia gromadzić w szczelnych przenośnych sanitariatach i wywozić do oczyszczalni ścieków.
- #### 3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1:
- 1) Wykonać rurociąg naziemny, ułożony na gruncie lub betonowych podporach.
 - 2) Skarpy i dno Rowu Macicznego w miejscu wylotu rurociągu umocnić grubym narzutem kamienia polnego na geowłókninie.

4. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

Przedsięwzięcie nie zalicza się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

5. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

6. Gotowość instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla w przypadku instalacji do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej, o elektrycznej mocy znamionowej nie mniejszej niż 300 MW.

Przedsięwzięcie nie jest instalacją do spalania paliw.

II. Nakładam obowiązek zapobiegania i ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko poprzez realizację rozwiązań chroniących środowisko wymienionych w pkt. 1.2 i 1.3 decyzji oraz obowiązek monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w następującym zakresie:

1. W Jeziorze Gluszyńskim ustanowić co najmniej 2 punkty pomiarowo-kontrolne w miejscu objętym największym przepływem wód pomiędzy wpływem Rowu Macicznego, a ujściem Zgłowiączki, a także w jednej z jego zatok bocznych.
2. W punktach tych prowadzić z częstotliwością raz na kwartał, czyli cztery razy w roku badania: pH, zawiesiny ogólnej, chlorków, siarczanów, żelaza ogólnego, biochemicznego zapotrzebowania na tlen, chemicznego zapotrzebowania na tlen, azotu ogólnego, amonowego, azotanowego i azotynowego, fosforu ogólnego, fosforanów, manganu, indeksu nadmanganianowego, przewodności właściwej w temperaturze 20°C. Dwa razy w roku zakres ten rozszerzyć o suchą pozostałość, zasadowość ogólną, twardość ogólną, fluorki, wapń, magnez, kobalt, miedź, chrom ogólny, cynk, bar, nikiel, ołów i kadm.
3. Pierwsze pomiary przeprowadzić przed rozpoczęciem zrzutu.
4. Monitoring w punktach V6-T i V7-T oraz w Jeziorze Gluszyńskim prowadzić metodą pozwalającą na porównanie wyników z rozporządzeniem z 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187), w szczególności w zakresie substancji priorytetowych – ołowiu, kadmu i niklu.

III. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

IV. Integralną częścią decyzji jest załącznik stanowiący charakterystykę przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

12.07.2013 r. do Wójta Gminy Wierzbinek wpłynął wniosek z 10.07.2013 r. PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin S.A. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa rurociągu do przerzutu wód z odwodnienia odkrywki Tomisławice do Rowu Macicznego (Kanał Gluszyń-Dębółka)”.

Do wniosku dołączono raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w trzech egzemplarzach wraz z zapisem na elektronicznym nośniku danych, który Wójt Gminy Wierzbinek potraktował jako kartę informacyjną przedsięwzięcia, poświadczoną przez właściwy organ kopią mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej przewidywany obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wypisy z ewidencji gruntów.

Przedsięwzięcie, na podstawie § 3 ust. 1 pkt 72 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71) zalicza się do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

Przedsięwzięcie związane jest z eksploatacją odkrywki węgla brunatnego Tomisławice, a jego realizacja wynika z wykonywania przez inwestora warunku 2.2.d) nałożonego na niego decyzją Wójta Gminy Wierzbinek z 7.08.2007 r. znak OŚ - 7624/5/2006 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu węgla brunatnego ze złoża „Tomisławice” w granicach gminy Wierzbinek.

Na podstawie art. 75 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405), dalej *ustawy ooś*, w brzmieniu sprzed 1.01.2015 r. organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia był Wójt Gminy Wierzbinek.

Postępowanie Wójta Gminy Wierzbinek

Na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257) w brzmieniu wynikającym z zastosowania art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935), dalej *k.p.a.*, obwieszczeniem z 16.07.2013 r. znak: OŚiZP.6220.5.2013.TW Wójt Gminy Wierzbinek poinformował strony o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie, a także o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz składania uwag i wniosków.

Wobec faktu, iż liczba stron postępowania przekracza 20, Wójt Gminy Wierzbinek zawiadamiał strony o swoich czynnościach zgodnie z art. 74 ust. 3 *ustawy ooś*, w trybie art. 49 *k.p.a.* Wszystkie zawiadomienia ogłaszane były w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie miejsko-wiejskiej Piotrków Kujawski, gminie wiejskiej Topółka, gminie wiejskiej Bytoń oraz w gminie wiejskiej Wierzbinek.

W oparciu o art. 64 ust. 1 pkt. 1 oraz pkt. 2 *ustawy ooś*, Wójt Gminy Wierzbinek wystąpił pismami z 16.07.2013 r. znak OŚiZP.6220.5.2013.TW do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, dalej *Regionalnego Dyrektora*, oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie, a pismem z 29.08.2013 r. znak OŚiZP.6220.5.2013.TW do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radziejowie o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Kierując zapytanie do tych ostatnich wskazał, iż teren planowanego przedsięwzięcia zawiera się w granicach gminy Wierzbinek, nie mniej jednak obszar potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia wykracza poza granice gminy i może dotyczyć terenu gmin: Piotrków Kujawski, Bytoń, Topółka w województwie kujawsko-pomorskim.

Regionalny Dyrektor pismem z 29.08.2013 r. znak WOO-I.4240.278.2013.AR1 wezwał inwestora do wyjaśnienia zakresu wniosku. Pismem z 11.09.2013 r. znak DI-IR-211-00064/2013 inwestor wyjaśnił, że dzielenie procesu projektowego infrastruktury technicznej na etapy obejmujące okresy kilkuletnie wynika ze specyfiki obiektu jakim jest odkrywka węgla brunatnego. Wskazał też, że pompownia Pt1 zrealizowana została odrębnym postępowaniem opartym na innej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wyjaśnił również, że renowacja Rowu Macicznego przeprowadzona zostanie przez administratora ciekłu. Uwzględniając powyższe, postanowieniem z 27.09.2013 r. znak WOO-I.4240.278.2013.AR1 *Regionalny Dyrektor* wyraził opinię, że dla planowanego przedsięwzięcia istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określił zakres raportu.

Postanowieniem z 16.09.2013 r. znak WOO.4240.723.2013.BW Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy również wyraził opinię, że dla planowanego przedsięwzięcia istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalił zakres raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Opinią sanitarną z 26.07.2013 r., znak ON.NS-72/2/1-61/13 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Opinia wpłynęła w terminie określonym art. 64 ust. 4 *ustawy ooś*. Natomiast opinią sanitarną z 16.09.2013 r. znak N.NZ-072-1/2013 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radziejowie wyraził stanowisko, że dla planowanego przedsięwzięcia należy

przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko. Jego opinia wpłynęła do Urzędu Gminy Wierzbinek po upływie terminu określonego w przywołanym wyżej przepisie.

Postanowieniem z 16.10.2013 r. znak OŚ-ZP.6220.5.2013.TW Wójt Gminy Wierzbinek stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania oraz określił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Na podstawie art. 62 ust. 5 ustawy o oś, postanowieniem z 16.10.2013 r. znak OŚiZP.6220.5.2013.TW zawiesił postępowanie do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Pismem z 30.07.2013 r. pan Józef Imbierski, Marek Wichliński, Piotr Kryger, Dariusz Malcer oraz Krzysztof Grabowski wnieśli o zawieszenie postępowania w oparciu o art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a., w związku z toczącymi się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Poznaniu postępowaniem sądowym o stwierdzenie nieważności decyzji Wójta Gminy Wierzbinek z 7.08.2007 r. znak OŚ-7624/5/2006 w sprawie określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu węgla brunatnego ze złoża Tomislawice oraz postępowaniem przed Ministrem Środowiska „o odebranie Koncesji Kopalni”. Wójt Gminy Wierzbinek zwrócił się pismem z 8.08.2013 r. do ww. panów o doprecyzowanie wniosku. W odpowiedzi, pismem z 23.08.2013 r. panowie potwierdzili żądanie zawieszenia postępowania. Postanowieniem z 19.09.2013 r. Wójt Gminy Wierzbinek odmówił zawieszenia postępowania w sprawie wydania decyzji uzasadniając, że nie zachodzą przesłanki o których mowa w art. 97 § 1 oraz 98 § 1 k.p.a. i uzasadnił swoje stanowisko. Pismami z 1.10.2013 r. każdy z panów z osobna złożyli do Wójta Gminy Wierzbinek zażalenie na powyższe postanowienie, które ten pismem z 9.10.2013 r. wraz z aktami sprawy przekazał Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w Koninie. Samorządowe Kolegium Odwoławcze, postanowieniem z 8.11.2013 r. znak SKO-ZP-416/166-170/13 stwierdziło niedopuszczalność wniesionych zażeń. Z akt sprawy wynika, że panowie Krzysztof Grabowski, Józef Imbierski oraz Piotr Kryger wnieśli skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na ww. decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie, którą SKO w Koninie przekazało do WSA w Poznaniu pismem z 2.01.2014 r.

Pismem z 14.09.2015 r. PAK Kopalnia Węgla Brunatnego S.A. złożyła do Wójta Gminy Wierzbinek raport o oddziaływaniu na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, dalej raport. Wobec ustania przesłanki do zawieszenia postępowanie, postanowieniem z 25.09.2015 r. znak OŚiZP.6220.5.2013.TW Wójt Gminy Wierzbinek podjął z urzędu postępowanie w sprawie wydania niniejszej decyzji.

Z dniem 1.01.2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 1133), która zmieniła ustawę o oś w zakresie właściwości do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć polegających na poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin lub na wydobywaniu kopalin ze złóż, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, prowadzonych na podstawie koncesji. Organem właściwym do wydania decyzji dla tego rodzaju przedsięwzięć stał się regionalny dyrektor ochrony środowiska.

W związku z tym, że wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Tomislawice jest realizowane na podstawie koncesji na wydobywanie kopalin ze złoża, a planowany przerzut wód jest z nim powiązany, pismem z 7.10.2015 r. znak OŚiZP.6220.5.2013.TW Wójt Gminy Wierzbinek przekazał Regionalnemu Dyrektorowi dokumentację sprawy celem jej dalszego prowadzenia przez organ właściwy na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. j ustawy o oś.

Regionalny Dyrektor nie powtarzał czynności procesowych przeprowadzonych przez Wójta Gminy Wierzbinek uznając, że dotyczyły one postępowania w sprawie obowiązku przeprowadzenia oceny o środowiskowych uwarunkowaniach, miały jedynie charakter procesowy i nie mają wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Do momentu zmiany ustawy o oś, miał on bowiem pełne kompetencje do ich przeprowadzenia.

Postępowanie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu

Zgodnie z art. 80 ust. 2 i 3 ustawy o oś decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. W przypadku działalności określonej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1131 z późn. zm.), innej niż przedsięwzięcia wymagające koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, kryterium oceny lokalizacji przedsięwzięcia jest nienaruszanie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Zgodnie z przedstawionymi informacjami, przedsięwzięcie realizowane będzie na obszarze i terenie górniczym odkrywką Tomislawice, dalej O/Tomislawice, dla których obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonych następującymi uchwałami:

- Uchwałą Nr XXXII/189/09 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 18 września 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji celu publicznego - eksploatacja węgla brunatnego metodą odkrywkową - odkrywka Tomislawice gmina Wierzbinek - Etap I (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2009 r. Nr 183 poz. 3094),
- Uchwałą Nr XXXII/190/09 Rady Gminy Wierzbinek z dnia 18 września 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla inwestycji celu publicznego - eksploatacja węgla brunatnego metodą odkrywkową - odkrywka Tomislawice gmina Wierzbinek - Etap II (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2009 r. Nr 183 poz. 3095).

Po zbadaniu przedstawionych informacji, Regionalny Dyrektor stwierdził, iż przedsięwzięcie nie narusza ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Pismem z 10.11.2015 r. znak WOO-II.4235.15.2015.WN.1 Regionalny Dyrektor na podstawie art. 50 § 1, w związku z art. 19 i 20 k.p.a. wezwał inwestora do osobistego stawiennictwa, w celu złożenia wyjaśnień do przekazanej przez Wójta Gminy Wierzbinek dokumentacji. W związku z wątpliwościami co do zakresu przedsięwzięcia przedstawionego w raporcie i wynikającymi z niego wątpliwościami co do właściwości miejscowej organu właściwego do wydania decyzji, wyjaśnienia były niezbędne celem wskazania właściwego miejscowo regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Na spotkaniu, które odbyło się 8.12.2015 r. przedstawiciele inwestora oświadczyli, że zakres przedsięwzięcia obejmuje wyłącznie budowę rurociągu do przerzutu wód z odwodnienia O/Tomislawice do Rowu Macicznego (Kanał Głuszyn-Dębołęka) na odcinku około 5325 m wraz z wylotem oraz, że przedsięwzięcie w całości realizowane będzie na terenie województwa wielkopolskiego i nie obejmuje konserwacji (prac na cieku) Rowu Macicznego. Potwierdziło to właściwość miejscową Regionalnego Dyrektora.

Pismem z 10.12.2015 r. znak: WOO-II.4235.15.2015.WN.2 Regionalny Dyrektor wezwał inwestora w oparciu o art. 64 § 2 k.p.a. do usunięcia braków formalnych we wniosku, m.in.:

- przedłożenia aktualnych map ewidencyjnych;
- dołączenia załącznika graficznego w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wraz z zapisem mapy w formie elektronicznej;
- przedstawienia mapy sytuacyjno-wysokościowej sporządzonej w skali umożliwiającej szczegółowe przedstawienie przebiegu granic terenu, którego dotyczy wniosek, oraz obejmującej obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie;
- dołączenia wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji z właściwego organu o jego braku dla wszystkich działek ewidencyjnych na których realizowane będzie przedsięwzięcie (oryginał dokumentów) wraz z określeniem lokalizacji przedsięwzięcia poprzez podanie

wszystkich aktualnych numerów działek ewidencyjnych na których będzie realizowane przedsięwzięcie;

- zweryfikowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i wskazania, które jego elementy nie dotyczą zakresu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- załączenia aktualnych wypisów z rejestru gruntów dla terenu na którym realizowane będzie przedsięwzięcie, oraz obejmujące obszar, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie.

Inwestor złożył wyjaśnienia i uzupełnił wniosek wraz z pismem z 17.12.2015 r.

W związku z tym, że zasadniczą część oddziaływania przedsięwzięcia skupiona będzie w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, w oparciu o art. 77 ust. 1 *k.p.a.* Regionalny Dyrektor przesłał do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismem z 9.02.2016 r. znak WOO-II.4235.15.2015.WN.4 raport, z prośbą o zapoznanie się z nim oraz o wyrażenie swej opinii, w szczególności w kontekście ewentualnego wpływu przedsięwzięcia na tereny chronione, w tym na gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązanie z innymi obszarami, będące we właściwości tego organu. Regionalny Dyrektor nie mógł skorzystać z formy porozumienia, o którym mowa w art. 75 ust. 5 *ustawy ooś*, z zainteresowanym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, bowiem przedsięwzięcie nie jest realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Działka ewidencyjna nr 8 obręb Tomislawice, w której znajduje się budynek wylotu z rurociągu na mapie ewidencyjnej oznaczona jest symbolem w czylu *grunty pod rowami*. Do gruntów pod rowami zalicza się grunty zajęte pod otwarte rowy pełniące funkcje urządzeń melioracji wodnych szczegółowych dla gruntów wykorzystywanych do produkcji rolniczej. Szczegółowa analiza przebiegu granicy administracyjnej województwa wielkopolskiego wykazała, że przebiega ona północną granicą tej działki ewidencyjnej, zatem krawędzią przeciwległą, względem wylotu, skarpy rowu. Stąd uznano, że całość przedsięwzięcia zlokalizowana jest w granicach województwa wielkopolskiego.

Pismem z 28.04.2016 r. znak WOO.4242.34.2016.ADS.2 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przekazał Regionalnemu Dyrektorowi swoje uwagi do raportu, które organ dołączył do wezwania z 24.06.2016 r. znak WOO-II.4235.15.2015.WN.9 o merytoryczne uzupełnienie raportu. Pismem z 18.07.2016 r. inwestor wniósł o przedłużenie terminu złożenia uzupełnienia do końca sierpnia 2016 r. 2.09.2016 r. wraz z pismem z 30.08.2016 r. wpłynęło uzupełnienie raportu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zwrócił uwagę na kwestie związane z analizą oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 PLH040037 Słone Łąki w dolinie Zgłowiączki, który znajduje się około 5,5 km w górę rzeki za jej wypływem z Jeziora Głuszyńskiego, w szczególności na siedlisko o znaczeniu priorytetowym 1340 Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glauco-Puccinietalia*, część - zbiorowiska śródładowe), będące przedmiotem ochrony tego obszaru i warunki jego zasilania. Wskazał również na braki w zakresie informacji o gospodarowaniu odpadami, wpływu na klimat, monitoringu środowiska wodnego, wariantu alternatywnego, i zakresu prac na innych ciekach uchodzących do Zgłowiączki i jezior. Wyraził również wątpliwości co do zasadności wyłączenia z zakresu przedsięwzięcia części dotyczącej prac w obrębie koryta Rowu Macicznego, w związku z zapisem w raporcie, że „maksymalna ilość wody kierowana do Kanału Głuszyn-Debołęka (...) może być bezpiecznie prowadzona (...) bez zagrożenia wylewem, po dostosowaniu koryta zgodnie z opracowanym projektem.” Zawarł na tą okoliczność szereg uwag dotyczących prac w korycie cieku i ich oddziaływania na stosunki wodne środowiska przyrodniczego. Po zobowiązaniu inwestora do odniesienia się do tych uwag, Regionalny Dyrektor uwzględnił je również w analizie merytorycznej raportu, a także w uzasadnieniu niniejszej decyzji. W odniesieniu jednak do prac na cieku, z których inwestor zrezygnował, Regionalny Dyrektor jest związany zakresem wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i działać może wyłącznie w ramach określonych przez

planującego przedsięwzięcie inwestora. Dlatego też, kwestie te nie były przedmiotem analizy w ocenie oddziaływania na środowisko.

W toku prowadzonego postępowania, po zgromadzeniu całości materiału dowodowego, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt. 2 i ust. 2 oraz art. 78 *ustawy ooś*, pismem z 9.02.2017 r. znak WOO-II.4235.15.2015.WN.15 Regionalny Dyrektor wystąpił do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie o wydanie opinii co do realizacji przedsięwzięcia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie w opinii sanitarnej z 7.03.2017 r. znak: ON.NS-4525-6/17 zaopiniował warunki pod względem higienicznym i zdrowotnym dla planowanego przedsięwzięcia. Opinia wpłynęła 13.03.2017 r.

Zgodnie z art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 *ustawy ooś*, w celu zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, w dniach od 9.02.2017 r. do 3.03.2017 r. podano do publicznej wiadomości informacje o złożeniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, o zamieszczeniu informacji o wniosku w publicznie dostępnym wykazie danych oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. od 10.02.2017 r. do 2.03.2017 r., sposobie i miejscu składania uwag i organie właściwym do ich rozpatrzenia. Obwieszczenie w tej sprawie zostało udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnego Dyrektora, umieszczone na tablicy informacyjnej w siedzibie tutejszego organu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia oraz w miejscu jego potencjalnego oddziaływania, tj. w gminie miejsko-wiejskiej Piotrków Kujawski, gminie wiejskiej Topółka, gminie wiejskiej Bytoń oraz w gminie wiejskiej Wierzbinek. W związku z tym, że stwierdzono uchybienie polegające na publikacji obwieszczenia w jednej z gmin w terminie krótszym niż wskazane 21 dni, tj. w terminie od 14.02.2017 r. do 1.03.2017 r., Regionalny Dyrektor ponownie zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu podając do publicznej wiadomości informacje o złożeniu wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia, o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, o zamieszczeniu informacji o wniosku w publicznie dostępnym wykazie danych oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz składania uwag i wniosków w przedmiotowej sprawie, w terminie 21 dni, tj. od 5.04.2017 r. do 25.04.2017 r., sposobie i miejscu składania uwag i organie właściwym do ich rozpatrzenia. Obwieszczenie w tej sprawie zostało udostępnione na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnego Dyrektora, zawieszone na tablicy informacyjnej w siedzibie tutejszego organu oraz ogłoszone w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie miejsko-wiejskiej Piotrków Kujawski, gminie wiejskiej Topółka, gminie wiejskiej Bytoń oraz w gminie wiejskiej Wierzbinek. Kompletnie potwierdzenie o prawidłowym przeprowadzeniu procedury z udziałem społeczeństwa organ otrzymał 8.08.2017 r.

Pismem z 6.06.2017 r. Fundacja Greenpeace Polska, w imieniu której wystąpił pełnomocnik pan Bartosz Rogala, zgłosiła na podstawie art. 44 *ustawy ooś* chęć uczestniczenia w postępowaniu na prawach strony. Pismem z 26.06.2017 r. znak: WOO-II.4235.15.2015.WN.21 Regionalny Dyrektor potwierdził uczestnictwo tej organizacji w postępowaniu na prawach strony. Natomiast pismem z 31.07.2017 r., które skierowane zostało do Regionalnego Dyrektora zarówno drogą mailową 1.08.2017 r., jak i za pośrednictwem Poczty Polskiej 3.08.2017 r., a także pismem z 28.09.2017 r. złożyła uwagi do raportu i wniosła o:

- 1) wzięcie pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy stanowiska Komisji Europejskiej co do oceny oddziaływania O/Tomislawice na środowisko, w szczególności uzasadnioną opinię KE w przedmiocie naruszenia przez Polskę przepisów dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej na obszarach należących do sieci Natura 2000 – jeziora Gopło i Ostoi Nadgoplańskiej,
- 2) wystąpienie do stosownych władz państwowych o udostępnienie ww. uzasadnionej opinii Komisji Europejskiej i ustosunkowanie się do niej,

- 3) zorganizowanie spotkania ze stronami postępowania i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności z osobami wyznaczonymi przez Fundację w celu bezpośredniego przedstawienia raportu o stanie Noteci, prezentującego skutki oddziaływania wspólnego leja depresji O/Tomisławice i odkrywki Lubstów,
- 4) zażądania od wnioskodawcy uzupełnień raportu, zgodnie ze wskazaniem uchybień określonych w załączonym do pism z 31.07.2017 r. stanowisku Fundacji autorstwa dr hab. Leszka Pazderskiego w związku z:
 - a) niewystarczającymi informacjami o składzie fizykochemicznym wód z odwodnienia węglanego,
 - b) ilości fosforanów i fosforu ogólnego w zrzucanych wodach względem ich zawartości w odbiornikach,
 - c) wpływu metali ciężkich, będących wskaźnikami jakości wód z grupy specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz substancjami priorytetowymi,
 - d) powiązania przedsięwzięcia z kwestią problemów ze zrzutem wód z odwodnienia O/Tomisławice do rzeki Pichny, Noteci i jeziora Gopło.

Regionalny Dyrektor odniósł się do tych uwag w piśmie z 6.10.2017 r. znak WOO-II.4235.15.2015.WN.25.

Na podstawie art. 10 § 1 k.p.a., pismem z 3.08.2017 r. znak: WOO-II.4235.15.2015.WN.23 zawiadomiono strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do zabranych dowodów i materiałów w sprawie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia. We wskazanym w zawiadomieniu terminie Fundacja Greenpeace zapoznała się z materiałem i złożyła uwagi w piśmie z 28.09.2017 r., o którym mowa powyżej.

Wobec faktu, iż liczba stron postępowania przekracza 20, Regionalny Dyrektor zawiadamiał strony o swoich czynnościach zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy o oś, w trybie art. 49 k.p.a. Wszystkie zawiadomienia były ogłaszane w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie miejsko-wiejskiej Piotrków Kujawski, gminie wiejskiej Topółka, gminie wiejskiej Bytoń oraz w gminie wiejskiej Wierzbinek, a także wywieszane na tablicy informacyjnej oraz zamieszczane na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Uzasadnienie merytoryczne

Przedsięwzięcie obejmuje budowę rurociągu do przerzutu wody z odwodnienia węglanego O/Tomisławice w celu zwiększania zasobów wodnych Rowu Macicznego (Kanału Gluszyń-Dębołęka) oraz Jeziora Gluszyńskiego. Rurociąg zbierał będzie wody ze studni głębinowych zewnętrznej bariery systemu odwodnienia wyrobiska zlokalizowanych wzdłuż wschodniej krawędzi O/Tomisławice i przez pompownię PT1 kierował do odbiorników. Odbiornikiem będzie Rów Maciczny (Kanał Gluszyń-Dębołęka), który przepływa równoleżnikowo po północnej stronie docelowej krawędzi wyrobiska eksploatacyjnego O/Tomisławice. W myśl ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121) będzie to ujmowanie i przemieszczanie niezanieczyszczonych wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych, w celu zwiększenia zasobów wodnych innych cieków naturalnych, kanałów, jezior oraz innych zbiorników wodnych.

Kierunek zrzutu, będący przedmiotem analizy ustalony został w decyzji Wójta Gminy Wierzbinek z 7.08.2007 r. znak OŚ-7624/5/2006 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu węgla brunatnego ze złoża Tomisławice w granicach gminy Wierzbinek. Warunek 2.2.d dotyczący fazy eksploatacji w brzmieniu: zrzut wód kopalnianych musi odbywać się ciekami wskazanymi w „opracowaniach wykonanych do raportu” – „Raport o oddziaływaniu Odkrywki Tomisławice na środowisko”, Wrocław maj 2007 ze szczególnym naciskiem na północną część odkrywki i kanały zrzutowe rozdzielające wodę do trzech rowów melioracyjnych, na których zlokalizowano zastawki, zobowiązał inwestora do realizowania zrzutu m.in. do Rowu Macicznego i w kierunku Jeziora

Gluszyńskiego. Do Rowu Macicznego wprowadzane będą wyłącznie wody z odwodnienia węglanego O/Tomisławice.

O/Tomisławice położona jest w obszarze dorzeczy Odry i Wisły, a wododział I rzędu przebiega przez jej teren równoleżnikowo na wysokości miejscowości Tomisławice. Stąd północna część złoża znajduje się w zlewni Zgłowiączki, która jest lewym dopływem Wisły, a południowa część złoża znajduje się w zlewni Noteci, która jest prawym dopływem Warty. Obszar, na którym dotychczas prowadzona jest eksploatacja obejmuje część południową położoną w dorzeczu Odry, w zlewni Noteci. Obecnie wszystkie wody z odwodnienia, płynące rurociągami i rowami oraz podczyszczone ścieki zrzucane są poprzez dopływy do Noteci, która przepływa równoleżnikowo na południe od odkrywki, po czym skręca na północ w kierunku Kanału Slesińskiego. Wody ze studni zlokalizowanych przy wschodniej krawędzi wyrobiska O/Tomisławice kierowane są do Noteci poprzez rów R2 i Dopływ z Zielonki.

W nawiązaniu do tych kwestii, Fundacja Greenpeace zawnioskowała o zorganizowanie spotkania ze stronami postępowania i przedstawicielami społeczeństwa w sprawie stanu Noteci, bowiem zdaniem Fundacji jej osuszenie ma istotne znaczenie z punktu widzenia przedmiotowego przedsięwzięcia, gdyż budowa rurociągu z O/Tomisławice do Rowu Macicznego i rozpoczęcie w ten sposób stopniowej zmiany kierunku zrzutu wód kopalnianych z Noteci do Zgłowiączki w oczywisty sposób pogłębi obecny deficyt wody w dolinie Noteci.

W raporcie inwestor wyjaśnił, że wraz z postępem frontów roboczych nastąpi rozbudowa systemu odwodnienia w kierunku północnym, co umożliwi odprowadzenie części wód w kierunku Jeziora Gluszyńskiego poprzez Rów Maciczny. Inwestor przewiduje, że możliwe będzie wówczas odprowadzanie wód zarówno w kierunku Noteci, jak i Jeziora Gluszyńskiego lub wyłącznie w kierunku Noteci. Rozdział wód będzie uzależniony m.in. od uwarunkowań technologicznych i sytuacji hydrologicznej, np. podczas zbyt wysokich stanów wody w zlewni Zgłowiączki całość wód może być kierowana do Noteci przez Dopływ z Zielonki.

Z powyższego wynika, że przedsięwzięcie nie ma na celu ograniczenia zrzutu wód w kierunku Noteci. Inwestor wskazał wręcz, że jest gotów prowadzić cały zrzut ze wschodniej bariery studni właśnie w jej kierunku. Jak wynika z *Monitoringu środowiska wodnego rejonu odkrywek PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. w roku hydrologicznym 2016 (XI.2015 – X.2016)* sumaryczna ilość odprowadzonej z odwodnienia podziemnego wody w 2016 roku oscylowała w każdym miesiącu w okolicach 40 m³/min.

W nawiązaniu do tych kwestii, w piśmie z 11.09.2013 r. znak DI-IR-211-00064/2013, inwestor wyjaśnił, że pompownia terenowa PT1 wykonana została w celu odprowadzania wód z odwodnienia w kierunku południowym do Noteci. Wyjaśnił również, że przyłączenie do pompowni PT1 planowanego rurociągu nie spowoduje istotnych zmian jej parametrów i warunków pracy. Aby zapewnić dywersyfikację wód w kierunku obu zlewni, tj. Noteci i Zgłowiączki, objętych oddziaływaniem odwodnienia O/Tomisławice, rozrząd wód z bariery wschodniej studni powinien gwarantować w tym samym czasie przerzut zarówno do Rowu Macicznego, jak i do Dopływu z Zielonki. W związku z tym, że obecnie poprzez pompownię PT1 realizowany jest zrzut w kierunku Noteci, w której korycie na odcinku od profilu w Łysku brakuje wody, aby po realizacji tego przedsięwzięcia nie ograniczyć tego zrzutu, w decyzji zobowiązano inwestora do kontynuowania odprowadzania wód z odwodnienia barierą studni w kierunku południowym poprzez pompownię terenową PT1, do Dopływu z Zielonki i do Noteci. W świetle powyższego, uznając wyjaśnienia inwestora za wystarczające organ nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia wnioskowanego spotkania, tym bardziej, że jak wyjaśnił Fundacji w piśmie z 6.10.2017 r. znak WOO-II.4235.15.2015.WN.25 dysponuje szerokim materiałem zgromadzonym w innych postępowaniach dotyczących O/Tomisławice, w tym wynikami Monitoringu środowiska wodnego rejonu odkrywek PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A., Analizy porealizacyjnej dla przedsięwzięcia Wydobywanie węgla ze złoża Tomisławice – 5 lat do rozpoczęcia odwodnienia oraz wynikami zleconej przez

Regionalnego Dyrektora Ekspertyzy do analizy porealizacyjnej dla przedsięwzięcia Wydobywanie węgla brunatnego ze złoża Tomisławice opracowanej w 2014 r. w części dotyczącej środowiska wodnego i do monitoringu środowiska wodnego rejonu odkrywki węgla brunatnego Tomisławice realizowanego w roku 2014 (opracowanie z 2015 r.), zwanej dalej Ekspertyzą, opracowanej przez panów prof. dra hab. Jana Przybyłkę i dra Piotra Hermanowskiego

W poszukiwaniu racjonalnego wariantu alternatywnego, inwestor analizował sposób odprowadzania wód do Jeziora Gluszyńskiego, a także sam kierunek zrztu. Uznał, że zadania nie można zrealizować poprzez budowę rowu otwartego, gdyż nie pozwala na to morfologia terenu wzdłuż wschodniej krawędzi odkrywki. Odprowadzanie wód w kierunku Jeziora Gluszyńskiego bezpośrednim rurociągiem, z uwagi m.in. na kolidującą, przekształcenie dodatkowej powierzchni terenu oraz koszty, również nie może stanowić racjonalnego wariantu alternatywnego. Zaproponowanym przez inwestora alternatywnym racjonalnym wariantem realizacji przedsięwzięcia było wykonanie planowanego rurociągu jednak bez wylotu do Rowu Macicznego lecz ze skierowaniem prowadzonych nim wód w kierunku zlewni Noteci, do której zrztu odbywałby się w ramach posiadanego pozwolenia wodnoprawnego. Wariantem wybranym do realizacji jest jednak wariant będący przedmiotem analizy decyzji. Jest to wariant najlepszy dla środowiska przede wszystkim dlatego, że alimentuje zlewnię Zgłowiączki, poddaną obecnie presji drenowania jej wód podziemnych i powierzchniowych odwodnieniem O/Tomisławice, a także dlatego, że realizuje warunki decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia Wójta Gminy Wierzbinek z 2007 r.

Inwestor nie przewiduje prowadzenia żadnych prac na Zgłowiączce ani w obrębie przyujściowym cieków uchodzących do Rowu Macicznego, jeziora Czarny Bród, Jeziora Gluszyńskiego bądź innych zbiorników wodnych w zlewni Zgłowiączki, a także Rowu Macicznego. Dlatego zakres raportu nie obejmuje prac w obrębie koryta Rowu. Utrzymanie go we właściwym stanie technicznym prowadzone jest i będzie przez władającego ciekiem Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku.

Według brzmienia art. 9 ust. 1 pkt 14 lit. e ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych wprowadzane do wód lub do ziemi są ściekami. Odnosząc się zatem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800), wody z odwodnienia zakładów górniczych mogą być wprowadzane do ziemi lub do śródlądowych powierzchniowych wód płynących jeżeli nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilości przekraczającej najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń określone w załączniku nr 4 do ww. rozporządzenia.

Rurociąg realizowany będzie częściowo na terenie zlewni jednolitej część wód powierzchniowych, dalej *jcwp*, Pichna PLRW600017188129 w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty. Zgodnie z zapisami aktualizacji Planu gospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967), *jcwp* Pichna posiada status naturalnej części wód, zakwalifikowanej jako potok nizinny piaszczysty (typ 17). Jej stan oceniono jako zły, zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia dobrego stanu wód, przewidziano dla niej derogację z powodu braku możliwości technicznych wskazując uzasadnienie, że w zlewni *jcwp* występuje presja komunalna. W programie działań zaplanowano działania obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni *jcwp* z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy - Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

W pozostałej części rurociąg realizowany będzie na terenie zlewni *jcwp* Zgłowiączka - jez. Gluszyńskie, wraz z dopływami PLRW20001727839 w obszarze dorzecza Wisły, w regionie wodnym Śródkowej Wisły, do której prowadzony będzie przerzut wody z O/Tomisławice. Zgodnie z zapisami aktualizacji Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1911), *jcwp* Zgłowiączka - jez. Gluszyńskie, wraz z dopływami posiada status naturalnej części wód, zakwalifikowanej jako potok nizinny piaszczysty (typ 17). Jej stan oceniono jako zły, zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, przewidziano dla niej derogację z powodu braku możliwości technicznych wskazując uzasadnienie, że w zlewni *jcwp* występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

W zlewni tej wyznaczono jedną *jcwp* jeziorną Jezioro Gluszyńskie o kodzie PLLW20035, która będzie odbiornikiem wód kopalnianych. Jest to jezioro o wysokiej zawartości wapnia, o dużym wypływie zlewni, stratyfikowane (typ 3a). Według aktualizacji Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły, jest to naturalna część wód, niemonitorowana. Nie wyznaczono dla niej stanu, nie jest też zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Zgłowiączka poniżej Jeziora Gluszyńskiego stanowi *jcwp* rzekę niziną zwirową Zgłowiączka od wypływu z Jeziora Gluszyńskiego do Chodeczki bez Chodeczki o kodzie PLRW20002027859 o statusie naturalnej części wód i złym stanie, zagrożonej ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, przewidziano dla niej derogację z powodu brak możliwości technicznych wskazując uzasadnienie, że w zlewni występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Organ analizując potencjalny wpływ planowanego przedsięwzięcia na osiągnięcie celów środowiskowych *jcwp* zważył co następuje.

Źródła Rowu Macicznego występują na południe od Piotrkowa Kujawskiego w okolicach miejscowości Dębówka, a powierzchnia jego zlewni wynosi około 39 km². W okolicach wsi Zakręta ciek przecina linię kolejową przepływając pod mostem kolejowym. W miejscowości Kozy przepływa w bezpośrednim sąsiedztwie stawów rybnych zasilać je. Na wschód od wsi Kozy ciek przepływa przez Jezioro Słuchajskie, a w okolicach wsi Skrzynki przez jezioro Czarny Bród. W rejonie Jeziora Słuchajskiego i Czarny Bród koryto rowu miejscami jest nieustalone – tworzą je uwodnione obniżenia terenowe o charakterze nieużytków. Rów Maciczny uchodzi do Jeziora Gluszyńskiego w pobliżu wsi Wymysłowo na jego północno-zachodnim krańcu. Natomiast Zgłowiączka uchodzi do jeziora w południowo-wschodnim krańcu, przepływa przez nie i ujściem w południowo-wschodniej zatoce kieruje się na wschód, ku Wiśle.

Koryto Rowu od projektowanego wylotu rurociągu prowadzącego wody z odwodnienia odkrywki w km 7+930 do ujścia do Jeziora Gluszyńskiego km 0+000 ma zróżnicowany przekrój poprzeczny i spadek podłużny. Jest w całości korytem ziemnym nieumocnionym o szerokości w dnie od 1,3 do 2,5 m, nachyleniu skarp około 1:1 - 1:1,5. Istniejące przepusty wykonane są z rur betonowych. Średni spadek kanału na całym odcinku waha się od 0,3 do 2,18‰. Powierzchnia zlewni do przekroju projektowanego wylotu wynosi 7,47 km².

W uzupełnieniu raportu przedstawiono obliczone na potrzeby operatu hydrologicznego przepływy charakterystyczne dla przekroju w miejscu wylotu projektowanego rurociągu w km 7+930 Rowu Macicznego (zlewnia cząstkowa) oraz w miejscu ujścia Rowu do Jeziora Gluszyńskiego 0+000 (zlewnia całkowita), które wynoszą odpowiednio:

- 0,031 m³/s i 0,064 m³/s przepływ średnioroczny,
- 0,0046 m³/s i 0,0096 m³/s przepływ najniższy,
- 0,0092 m³/s i 0,019 m³/s przepływ średni niski,
- 0,016 m³/s i 0,034 m³/s przepływ średni normalny,
- 1,13 m³/s i 2,72 m³/s przepływ maksymalny.

W celu bieżącego monitorowania ilości wody płynącej Rowem Macicznym inwestor opracuje krzywą konsumpcyjną dla wybranego przekroju Rowu Macicznego przedstawiającą związek pomiędzy stanem wody w cieku a przepływem. W przekroju tym zostanie zainstalowana łata wodowskazowa. Każdorazowy odczyt z łaty porównywany będzie do krzywej konsumpcyjnej i pozwoli określić ilość oraz rzędną wody płynącej. W uzupełnieniu inwestor zobowiązał się do codziennej obserwacji stanu wody w Rowie Macicznym, na podstawie której ustali bezpieczną, niestwarzającą zagrożenia wylewem wielkość zrzutu. W przypadku wysokich stanów cieku, zrzut wód stwarzający zagrożenie wylewem wody z koryta nie będzie prowadzony. Warunek ten będzie gwarancją bezpieczeństwa dóbr materialnych wzdłuż cieku. Przewiduje się, że napełnienie w korycie Rowu Macicznego dla przepływów o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=10\%$, $p=5\%$ i $p=2\%$ przy przerzucie będzie się kształtowało około 10 - 17 cm wyżej niż w warunkach naturalnych.

Z monitoringu środowiska wodnego O/Tomislawice wynika, że przepływ w Rowie Macicznym okresowo zanika. Na zjawisko to w raporcie zwraca uwagę również inwestor, przedstawiając charakterystykę hydrograficzną terenu zlewni Zgłowiączki. Z raportu wynika, że obszar zlewni Zgłowiączki charakteryzuje się ubogimi zasobami wód powierzchniowych, co potwierdzają bardzo niskie wartości odpływu jednostkowego, wynoszące 3,17 l/s/km² oraz wskaźnik odpływu około 100 mm. Hydrografia omawianego rejonu kształtowana jest przez system cieków i rowów melioracyjnych, zespoły zagłębień bezodpływowych oraz obszary łąkowo-bagienne, a stosunki gruntowo-wodne zostały w znacznym stopniu ukształtowane przez człowieka. Z kolei część drobnych cieków poprzez pogłębienie i wyprostowanie koryt zyskała charakter rowów melioracyjnych odwadniających tereny podmokłe, czego przykładem jest właśnie Rów Maciczny. W wyniku przeprowadzonych prac drenarskich i melioracyjnych część obszaru uległa przesuszeniu. Z tego też powodu na ciekach zbudowano urządzenia hydrotechniczne regulujące poziom wody w okresach jej niedoboru: Kanał Głuszyn-Dębołęka, Kanał Głuszyński, oraz na Kanale Gopło-Świesz. Informacji o tym stanie dostarcza przede wszystkim analiza mapy topograficznej, z której wynika, że już zlewnia Rowu Macicznego na wysokości O/Tomislawice charakteryzowała się podmokłością z rozwiniętą siecią melioracyjną. Podobnie, pomiędzy jeziorem Świesz i Jeziorem Głuszyńskim według mapy topograficznej występowały nieduże, liczne oczka wodne, których większość zanikła w wyniku obniżania się poziomu wód gruntowych, zarostania i zamulania, lub przekształciła w torfowiska. Z raportu wynika, że zjawiska te miały miejsce zanim przystąpiono do odwodnienia O/Tomislawice. Niewątpliwie czynnikiem pogłębiającym ten stan jest odwadnianie wyrobiska odkrywki i wpływ leja depresji na zlewnię źródłiskową Rowu Macicznego.

Zasięg prognozowanych lejów depresji w warstwie przypowierzchniowego poziomu czwartorzędowego wód podziemnych, zamodelowany na potrzeby *Numerycznego modelu hydrogeologicznego w zasięgu oddziaływania Odkrywki Tomislawice* w 2014 r. opracowanego w związku ze skargą organizacji ekologicznej do Komisji Europejskiej wykazał, że pomimo, iż eksploatacja węgla brunatnego prowadzona jest obecnie jeszcze w dorzeczu Odry, lej depresji tego poziomu wkracza na teren dorzecza Wisły. Pomimo tej presji, dorzecze nie jest jeszcze alimentowane żadnym zrzutem wód z odwodnienia O/Tomislawice. Tak więc alimentowanie Rowu Macicznego wraz z postępowaniem robót górniczych jest konieczne.

W celu zbadania skali wpływu odwodnienia O/Tomislawice na największy w zlewni Zgłowiączki naturalny zbiornik wodny – Jezioro Głuszyńskie, *Regionalny Dyrektor* przeanalizował wyniki comiesięcznych pomiarów lustra wody w jeziorze prowadzonych w ramach Monitoringu środowiska wodnego odkrywki poczynając od grudnia 2008 r., aż do

listopada 2016 r. (wg przekazanego w 2017 roku *Monitoringu środowiska wodnego rejonu odkrywek PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A. w roku hydrologicznym 2016 (XI.2015 – X.2016)*). Obrazują one wyraźnie niżówki w okresie jesiennym, stany wyżówek w okresie wiosennym, a także stany przejściowe w okresach letnim i zimowym. Od roku 2008 do 2013 rzędne lustra wody jeziora oscylowały pomiędzy 80 m n.p.m., a 80,5 m n.p.m. Ponadto, wyraźny jest wzrost maksimum i minimum stanów wód w okresie wystąpienia w kraju powodzi w roku 2010, a także opadów w półroczu zimowym 2011 roku. W 2010 roku sumy roczne opadów przekroczyły średnie roczne sumy z wielolecia, a zima 2011 roku obfitowała w opady atmosferyczne. W efekcie w styczniu 2011 roku rzędna Jeziora Głuszyńskiego przekroczyła 81 m n.p.m. Analiza wykazała jednak przede wszystkim, że od roku 2013 pojawiła się tendencja spadkowa, w kolejnych latach maksima i minima były z roku na rok niższe od poprzednich. W roku 2016 amplituda mieściła się pomiędzy rzędnymi 79,5 m n.p.m., a 80 m n.p.m. Jak wskazał inwestor, w latach 2012-2014 nastąpiło obniżenie się stanów minimalnych o około 29 cm w jeziorze Czarny Bród i o około 35 cm w Jeziorze Głuszyńskim.

Tendencję spadkową potwierdzają wyniki *Ekspertyzy*, której autorzy przeanalizowali dostarczone przez inwestora wyniki pomiarów zwierciadeł wody w piezometrach zlokalizowanych w otoczeniu O/Tomislawice, w tym grupę piezometrów w sąsiedztwie Jeziora Głuszyńskiego w ramach której przeprowadzili pogłębioną analizę porównawczą wyników monitoringu stanu początkowego (przed rozpoczęciem odwadniania) z wynikami obserwacji w kolejnych latach trwania procesu odwadniania O/Tomislawice. Na etapie monitoringu stanu „zerowego” zwierciadło napięte kompleksu osadów czwartorzędowych w strefie Jeziora Głuszyńskiego kształtowało się na rzędnych około 80 m n.p.m., czyli na podobnych do rzędnych lustra wody w jeziorze. Jak wynika z *Ekspertyzy* piezometr o najdłuższym cyklu obserwacji od 2009 roku wykazał stały równomierny spadek poziomu zwierciadła wody w piętrze neogeńskim, który można określić na około 3 m. Piezometry, w których obserwacje podjęto dopiero od roku 2013 roku potwierdziły tendencję spadkową w podobnym tempie zwierciadła czwartorzędowego którą można określić na około 1 m. Wskazuje to na rozwój leja depresji w kierunku północno-wschodnim pod misą Jeziora Głuszyńskiego i jego oddziaływanie na zachodnią część misy jeziornej tych jezior.

Analizy te wskazują, na powiązanie pomiędzy lejem depresji w piętrach wodonośnych, a lustrem wody w jeziorach zlewni Zgłowiączki. W bilansie zlewni, oddziaływanie generuje nie tylko ograniczenie dopływu ze zlewni bezpośredniej, drenowanej lejem czwartorzędowym, ale także odpływ wód z misy jezior w kierunku leja depresji. Oddziaływanie to nie jest jednak tak dramatyczne, jak w przypadku innych odkrywek zagłębia konińskiego. Powodem może być nieco inna budowa geologiczna warstw podłoża Jeziora Głuszyńskiego, a także regulowanie jego stanu jazem w Rybinach. Niemniej jednak, dowody wskazują, że zlewnia Jeziora Głuszyńskiego wymaga bezwzględnej alimentowania wodami z odwodnienia O/Tomislawice.

Rów Maciczny przepływa przez Jezioro Głuchajskie, Czarny Bród oraz Jezioro Głuszyńskie. Jezioro Głuszyńskie jest zdecydowanie największym zbiornikiem w zlewni Zgłowiączki, a jego powierzchnia wynosi 596,5 ha. Jest to jezioro rynnowe pochodzenia połodowcowego, o południkowym przebiegu, o dobrze rozwiniętej linii brzegowej. Kształt jeziora przypomina dwa odcinki rynnowe o przebiegu północno-wschód południowo-zachód, połączone poprzecznym akwenem o odwrotnym przebiegu. Maksymalna głębokość jeziora wynosi 36,5 m, natomiast średnia 9,2 m. Jezioro posiada objętość 56.003 tys. m³. Najgłębsza część jeziora znajduje się na odcinku, do którego uchodzi Rów Maciczny. Powierzchnia całkowita zlewni jeziora wynosi 289 km². Pod względem hydrologicznym Jezioro Głuszyńskie należy do typu przepływowego, co przy średnim rocznym przepływie w Rybinach wynoszącym 0,92 m³/s, daje odpływ roczny z jeziora w wysokości nieco powyżej 29 mln m³. Ta wielkość powoduje, iż pełna wymiana wody w jeziorze następuje średnio co 23 miesiące, co odpowiada 52 % wymiany wody w jeziorze w ciągu roku. Analiza przedstawionych w raporcie informacji wskazuje, że woda w Jeziorze Głuszyńskim jest

zasobna w składniki mineralne, czego główną przyczyną jest rolniczy charakter zlewni całkowitej, z której następuje spływ substancji mineralnych stosowanych w rolnictwie.

Powierzchnia Jeziora Śluchajskiego wynosi 2,09 ha. Przy zlewni całkowitej 39,3 km², średni odpływ roczny wynosi 2 788 571 m³/rok. Głębokość maksymalna jeziora wynosi 4,1 m, a średnia 2 m. Konfiguracja dna jest monotonna, a maksymalna głębokość znajduje się we wschodniej części jeziora. Jezioro Śluchajskie w okresie letnim było częściowo stratyfikowane termicznie. Charakteryzuje się znaczną zasobnością mineralnych związków rozpuszczonych, szczególnie związków fosforu i zaliczyć je można do typu hipertroficznego.

Jezioro Czarny Bród ma powierzchnię 24,4 ha, a powierzchnia jego zlewni wynosi 43,7 km². Średni odpływ roczny wynosi 3 100 777 m³/rok. Głębokość maksymalna jeziora wynosi 8,6 m, a średnia 3,5 m. W sezonie letnim w jeziorze Czarny Bród występuje częściowe uwarstwienie termiczne. W epilimnionie występował niewielki deficyt tlenowy, podczas gdy w metalimnionie występowały śladowe ilości tlenu rozpuszczonego. Koncentracja fosforu całkowitego była podczas stagnacji letniej niska, charakterystyczna dla jezior umiarkowanie eutroficznych, natomiast zawartość związków azotu był wysoka.

Aktualnie tempo wymiany wody (tzw. pozioma wymiana wody) wynosi 5,6 dni w Jeziorze Śluchajskim, 100 dni w jeziorze Czarny Bród i 748 dni w Jeziorze Głuszyńskim.

Przedmiotem analizy w raporcie było tempo wymiany wody w jeziorach, przez które przepływa Rów Maciczny. Analiza przeprowadzona przez inwestora wykazała, że wzrost tempa wymiany wody w Jeziorze Śluchajskim nie spowoduje zmiany kategorii odporności tego jeziora na degradację, gdyż już aktualnie znajduje się ono poza kategorią, czyli w najgorszej sytuacji. Nie spowoduje to także zmiany typu jeziora pod względem mikcji, gdyż obecnie jest już ono reolimniczne. Tempo wymiany wody w jeziorze Czarny Bród wzrośnie nieznacznie w porównaniu do Jeziora Śluchajskiego. Mając na uwadze fakt, że aktualnie jezioro Czarny Bród zaliczane jest pod tym względem do III kategorii odporności na degradację, dodatkowe ilości wód kopalnianych zwiększą presję zlewni na to jezioro. Zmieni to typ jeziora pod względem mikcji z limnicznego na reolimniczne. Natomiast Jezioro Głuszyńskie, w którym ze względu na dużą jego objętość w stosunku do wód kopalnianych tempo wymiany wody wzrośnie o około 50% i pozostanie nadal w dobrej, II kategorii odporności na degradację pod względem tempa wymiany wody. Skutkiem zrzuć wody do jeziora, odpływ wody wzrośnie z obecnych 27 mln m³, przy średnim spływie jednostkowym ze zlewni 3 l/s/km² do 43 mln m³. Natomiast długość okresu wymiany wody w jeziorze zmaleje z 748 do 475 dni.

W uzupełnieniu do raportu inwestor przeanalizował możliwe zmiany wielkości przepływu wody w Zgłowiączce za Jeziorem Głuszyńskim, na skutek wprowadzania do Rowu Macicznego wód w ilości maksymalnie 30 m³/min (0,5 l/s). Na ryzyko wystąpienia zmian przepływu w Zgłowiączce na odcinku po ujściu z Jeziora Głuszyńskiego, należy spojrzeć przez pryzmat jego regulowania wysokością piętrzenia na jazie piętrzącym w Rybinach. Według geoportalu Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, szacunkowa wysokość piętrzenia jazu w Rybinach wynosi 2,5 m. Powierzchnia zlewni Zgłowiączki w tym miejscu wynosi 300,91 km². Regulowany jazem średnioroczny średni przepływ wynosi 3,897 m³/s, a średnioroczny niski przepływ wynosi 0,97 m³/s. Inwestor stwierdził, że alimentowanie systemu dodatkową ilością wody spowoduje zwiększenie średniego przepływu rzeki. Umożliwi także zwiększenie zasilania wodami rzeki w zlewni poniżej w okresie niskich stanów wód. Zasadniczo jednak od sterowania zastawkami na jazie piętrzącym w Rybinach zależeć będzie ilość wody w Zgłowiączce poniżej Jeziora Głuszyńskiego. Planowane przedsięwzięcia zapewni jedynie dodatkowy zasób wód do gospodarowania w zlewni.

Przeanalizowano również czynnik związany z temperaturą wód podziemnych, odprowadzanych system odwodnienia O/Tomislawice do wód powierzchniowych. Porównano w tym celu temperaturę wody w punkcie TR2, T-1 oraz w Jeziorze Głuszyńskim. Monitoringu środowiska wodnego z 2016 roku. Porównanie wykazało, że wody w punkcie TR2 w trakcie pomiarów osiągnęły w lipcu 18,1°C w porze letniej, oraz nie spadały poniżej

6,8°C zimą. Tymczasem temperatura wody w jeziorze latem osiągnęła 23°C, a zimą spadała do 2,1°C. Różnice tych temperatur wskazują, że w porze zimowej może nie dojść do zamarzania strefy brzegowej jeziora w okolicach ujścia Rowu. Natomiast latem maksymalne temperatury wody są dostatecznie porównywalne, aby stwierdzić, że nie powinno to wpłynąć znacząco na termikę jeziora. Ponadto, jak wskazano w dokumentacji, niska temperatura wód Rowu Macicznego powyżej Jeziora Śluchajskiego wskazuje, że główną składową zasilania cieków były wody podziemne.

Obecnie monitoring jakości i ilości wód powierzchniowych w zlewni Zgłowiączki prowadzony jest w ramach Monitoringu środowiska wodnego rejonu odkrywek PAK Kopalni Węgla Brunatnego Konin S.A. w kolejnych latach hydrologicznych. Prowadzony w ramach eksploatacji O/Tomislawice monitoring obejmuje analizy jakości oraz ilości wód kopalnianych odprowadzanych do odbiorników oraz wód powierzchniowych będących ich odbiornikami. W przypadku zlewni Zgłowiączki, analiza ta obejmuje obecnie natężenie przepływu, temperatury oraz parametrów fizykochemicznych wód Rowu Macicznego oraz rzędnej lustra wody i pomiarów temperatury w Jeziorze Głuszyńskim.

Monitoring jakości prowadzony jest od 2008 roku, a pierwsze pomiary prowadzone były przed uruchomieniem odwodnienia O/Tomislawice. Badania jakości rzek prowadzone są z częstotliwością raz na kwartał, czyli cztery razy w roku i obejmują: pH, zawiesinę ogólną, chlorki, siarczany, żelazo ogólne, biochemiczne zapotrzebowanie na tlen, chemiczne zapotrzebowanie na tlen, azot ogólny, amonowy, azotanowy i azotynowy, fosfor ogólny, fosforany, mangan, indeks nadmanganianowy, przewodność właściwą w temperaturze 20°C. Dwa razy w roku zakres ten jest rozszerzany o suchą pozostałość, zasadowość ogólną, twardość ogólną, fluorki, wapń, magnez, kobalt, miedź, chrom ogólny, cynk, bar, nikiel, ołów i kadm.

W prowadzonym przez inwestora monitoringu chemizmu wód oraz pomiaru natężenia przepływu punkty pomiarowe na Rowie Macicznym znajdują się w miejscowości Stanisławowo V-7T oraz w miejscowości Kozy V-6T. Z kolei na Jeziorze Głuszyńskim od roku 2004 inwestor prowadzi pomiary położenia zwierciadła wody w miejscowości Rybiny w punkcie V-5. Polegają one na wykonywaniu domiarów do punktu stałego, co przy jego dowiązaniu do sieci niwelacyjnej umożliwia ustalenie wysokości położenia zwierciadła wody. Ponadto, od roku 2014 prowadzona jest kontrola wysokości położenia zwierciadła wody w miejscowości Orle w punkcie V-5a. W zlewni Zgłowiączki okresowe pomiary niwelacyjne prowadzone są także na Jeziorze Świeskim w punkcie Świeskie V-3 oraz na jeziorze Czarny Bród w punkcie Stawiska V-4. Ponadto, we wszystkich tych punktach prowadzony jest pomiar temperatury wody.

Jakość wód zrzucanych do Rowu Macicznego będzie zbliżona do jakości wody odprowadzanej obecnie ze studni wschodniej bariery odwodnienia do zlewni Noteci przez rów R2 i Dopływ z Zielonki. Jak wskazał inwestor jakość tych wód charakteryzuje w sposób reprezentatywny wyniki badań prowadzonych w ramach Monitoringu środowiska wodnego rejonu O/Tomislawice w punkcie TR-2 na rowie R2 w miejscu jego wylotu do Dopływu z Zielonki. Rów ten prowadzi w tym miejscu niemal wyłącznie wody pochodzące z odwodnienia kopalni, a z uwagi na wybetonowanie rowu, udział zlewni własnej jest pomijalnie mały. Stąd per analogia, przyjęto, że jakość wód zrzucanych do Rowu Macicznego będzie bardzo zbliżona, a skład wód podziemnych z bariery studni odpowiada wynikom monitoringu w punkcie TR2. Stąd zarzut Fundacji Greenpeace, że w raporcie zabrakło informacji o jakości tych wód, jest bezzasadny. Dzięki otrzymywanym corocznie wynikom monitoringu, organ jest w posiadaniu aktualnych wyników badań jakości wód zrzucanych do odbiorników z O/Tomislawice pochodzących z bariery studni. Ponadto, wyniki te szczegółowo przeanalizował pod kątem obowiązujących przepisów.

W raporcie wskazano, że wody podziemne rejonu O/Tomislawice zaliczają się do wód wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowych z dużą zawartością żelaza, manganu oraz podwyższoną zawartością azotanów. Odnaczają się słabo zasadowym odczynem od 7,2 do

7,9 pH i znaczą twardością. Średnia mineralizacja wynosi 470 mg/l. Analiza składu tych wód w oparciu o wyniki monitoringu w punkcie TR2 wykazała, że spełniają one wymagania określone w załączniku nr 4 rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800). Natomiast według wskaźników oceny stanu jcwpc rzecznych obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187) w wynikach monitoringu środowiska wodnego O/Tomislawice dla 2016 roku (kwiecień, luty, sierpień i październik) tylko odczyn, zasadowość ogólna i bar były poniżej poziomu dobrego, pozostałe wskaźniki kwalifikowały się do I lub II klasy jakości. W odniesieniu natomiast do kadmu, niklu i ołowiu, metoda analizy przyjęta przez inwestora uniemożliwia określenie wskaźnika w szczególności odpowiadającej ww. rozporządzeniu.

Mając na uwadze charakter potencjalnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, Regionalny Dyrektor przeanalizował wyniki monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, dalej WIOŚ w Bydgoszczy, dla jednolitych części, których najbardziej dotyczy planowane przedsięwzięcie. Dla Zgłowiączki – jez. Głuszyńskie z dopływami oraz dla Jeziora Głuszyńskiego badania przeprowadzono w pełnym zakresie w 2015 roku w ramach monitoringu diagnostycznego w oparciu o klasyfikację zawartą w obowiązującym wówczas rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22.10.2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1482). W odniesieniu do Zgłowiączki – jez. Głuszyńskie z dopływami, w ocenie elementów fizykochemicznych: temperatura, zawiesina ogólna, tlen rozpuszczony, biochemiczne zapotrzebowanie na tlen, przewodność w 20°C, twardość ogólna oraz azot amonowy znajdował się w I klasie jakości wód. Natomiast chemiczne zapotrzebowanie na tlen w oparciu o mangan i chrom, ogólny węgiel organiczny, odczyn i pozostałe formy azotu i fosforu znajdowały się w II klasie jakości wód, wobec czego elementy fizykochemiczne oceny znajdowały się w II klasie. Wszystkie substancje szczególnie szkodliwe znajdowały się w I klasie jakości wód, substancje priorytetowe również nie spadły poniżej dobrego stanu, a ocena hydromorfologiczna była w II w klasie. W ocenie elementów biologicznych, jedyny przebadany spośród wskaźników fitobentos w oparciu o wskaźnik okrzemkowy znajdował się poniżej stanu dobrego i zaważył o złej ocenie stanu tej jcwpc. Jednakże gdyby porównać te wyniki do obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187), które uchyliło poprzedni akt wykonawczy, takie wskaźniki jak ogólny węgiel organiczny, twardość ogólna oraz fosforany znajdowałyby się obecnie poniżej stanu dobrego. Natomiast wskaźniki jakości wód elementów biologicznych i fizykochemicznych Jeziora Głuszyńskiego występowały w 2015 roku w I i II klasie, za wyjątkiem nasycenia hipolimnionu tlenem które było zerowe (poniżej dobrego stanu).

Przy założeniu, że wody te trafiać będą do Jeziora Głuszyńskiego i do Zgłowiączki, Regionalny Dyrektor porównał wyniki badań inwestora odpowiadające wodzie wprowadzanej do odbiorników z bariery studni z rozporządzeniem w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych w odniesieniu do oceny stanu jednolitych części wód jeziornych, oraz do wyników monitoringu WIOŚ we Włocławku z 2015 dla Jeziora Głuszyńskiego, w szczególności w odniesieniu do substancji biogennych, czyli fosforu ogólnego i azotu ogólnego.

Porównanie wykazało, że zarówno przewodność w 20°C, jak i azot ogólny oraz fosfor ogólny w niemal wszystkich pomiarach znajdowałyby się powyżej dobrego stanu. Wg badań WIOŚ w Bydgoszczy zawartość fosforu ogólnego w 2015 roku w jeziorze wynosiła w

kwietniu 0,01 mgP/l, a w czerwcu 0,42 mgP/l (średnioroczna 0,07 mgP/l) podczas gdy granica dla stanu dobrego wynosi 0,08 mgP/l. W porównaniu do tych wartości w wodach podziemnych w lutym było to 0,07 mgP/l, w kwietniu 0,09 mgP/l, pod koniec sierpnia 0,59 mgP/l, a w październiku 0,08 mgP/l. Wobec czego tylko jeden pomiar fosforu z kwietnia znajdował się nieznacznie poniżej dobrego stanu. Natomiast azot ogólny w badaniach WIOŚ w Bydgoszczy wynosił w październiku 0,69 mgN/l, a w kwietniu 0,63 mgN/l, przy granicy dla stanu dobrego 1,5 mgN/l. Według badań inwestora, w lutym azotu ogólnego było 0,62 mgN/l, w kwietniu 0,96 mgN/l, pod koniec sierpnia 0,38 mgN/l, a w październiku poniżej 0,68 mgN/l. Zawartości tlenu rozpuszczonego nie dało się zweryfikować, bowiem w jeziorach typu 3a bada się nasycenie hipolimnionu tlenem, który w przypadku Jeziora Głuszyńskiego wynosiło 0%. Nie mniej jednak w wodzie kopalinianej zawartość tlenu rozpuszczonego oscylowała w granicach 10 mgO₂/l. Porównanie to wykazuje, że zawartość substancji biogennych w wodach z odwodnienia O/Tomislawice nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu Jeziora Głuszyńskiego. W porównaniu do pomiaru WIOŚ w Bydgoszczy z czerwca 2015 roku są to stężenia o rząd wielkości mniejsze, o wyrównanych stężeniach w ciągu roku. Generalnie zmienność sezonowa substancji biogennych związana jest z produkcją pierwotną.

Wody Jeziora Głuszyńskiego wyznaczone zostały jako wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej W Warszawie z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarft (Dz. U. Woj. kuj-pom. 2017 r., poz. 1463). Cały obszar szczególnie narażony rzeki Zgłowiączki obejmuje teren o powierzchni 480,34 km², przy czym Jezioro Głuszyńskie wraz z jego zlewnią bezpośrednią zajmuje 39,7 km². Jak wskazuje WIOŚ w Bydgoszczy, jezioro badane było w dwóch punktach pomiarowych. W północnej części, czyli w miejscu gdzie do jeziora dopływa Kanał Głuszyński, odbierający zanieczyszczenia rolnicze z terenu „Czarnych Kujaw” oraz w centralnej części zbiornika. Średnie wartości podstawowych wskaźników troficznych: azotu całkowitego, fosforu całkowitego, chlorofilu „a” i przezroczystości w 2015 roku nie przekraczały wartości granicznych dla wód stojących na żadnym ze stanowisk. Na stanowisku w wypłyconej, północnej części akwenu widzialność średnioroczna wynosiła 1,2 m, ale głębokość na w tym miejscu nie przekracza 2 m, a przez połowę okresu badań widzialność była do dna.

Analiza warunków naturalnych występujących w zlewniach całkowitych i bezpośrednich oraz cech morfometrycznych, wykazała, że zarówno Jezioro Słuchajskie, jak i jezioro Czarny Bród są podatne na proces degradacji. Niemniej jednak, nie zostały one wyznaczone jako jcwpc jeziorne, dlatego traktuje się je jak rzeczne jcwpc. Analiza oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na stan jcwpc Zgłowiączka – jez. Głuszyńskie z dopływami, polegająca przede wszystkim na porównaniu wskaźników elementów fizykochemicznych oceny stanu ze stanem jcwpc i klasyfikacją dobrego stanu wg. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych wykazała, że większość wskaźników oceny stanu w wodach odprowadzanych do Rowu Macicznego odpowiada co najmniej dobremu stanowi wód, za wyjątkiem chemicznego zapotrzebowania tlenu względem manganu, odczynu oraz skorelowanej z nim zasadowości ogólnej. Analiza wyników monitoringu WIOŚ w Bydgoszczy wykazuje, że stan jcwpc rzecznej zależy w głównej mierze od ładunku substancji biogennych dostarczanych ze zlewni o charakterze rolniczym. Problem ten potwierdzają uzasadnienia derogacji osiągnięcia dobrego stanu, a także fakt wyznaczenia OSN.

Maksymalna ilość wody odprowadzanej do Rowu Macicznego, przy założeniu ciągłego maksymalnego zrzutu w skali roku, wyniesie 15,768 mln m³/rok. Jak wynika z raportu, w praktyce taka sytuacja najprawdopodobniej nie będzie miała miejsca. Niemniej jednak w uzupełnieniu inwestor przedstawił maksymalne zakładane przy takim zrzuć roczne ładunki

substancji kierowane do Jeziora Gluszyńskiego, będące w zasadzie iloczynem maksymalnej ilości odprowadzanej wody i maksymalnego stężenia danego wskaźnika w badanych próbkach. W odniesieniu, w szczególności do metali ciężkich, w sytuacji gdy w metoda pomiarowa uniemożliwiała precyzyjne określenie stężeń w ściekach, inwestor przyjmował za wartość maksymalną granicę oznaczalności pomiaru metody badawczej. Przedstawił w ten sposób najbardziej niekorzystną sytuację, choć niekoniecznie taką, która faktycznie będzie miała miejsce w trakcie prowadzenia przrzutu. Stąd należy uznać, że zarzut Fundacji Greenpeace o braku informacji o tych substancjach w raporcie, jest bezzasadny. W piśmie z 31.07.2017 r. Fundacja Greenpeace przywołała informacje z Europejskiego Rejestru Transferu i Uwalniania Zanieczyszczeń, do którego inwestor składa coroczne sprawozdania. Wynika z nich, że w roku 2015, wskutek eksploatacji O/Tomisławice uwalniono do wód powierzchniowych 181 kg arsenu, 14,5 kg kadmu, 72,4 kg chromu, 109 kg miedzi, 3,62 kg rtęci, 254 kg niklu, 211 kg ołowiu oraz 723 kg cynku. Należy zauważyć, że substancje te są pochodzenia geogenicznego i w stężeniach takich występują naturalnie w środowisku wód podziemnych. Inwestor swoją działalnością nie przyczynia się do ich sztucznego powstawania. Uruchomienie odwodnienia O/Tomisławice zapoczątkowało przemieszczanie tych substancji w środowisku.

W uzupełnieniu inwestor zaznaczył, że prowadzony od 2008 roku Monitoring oddziaływania O/Tomisławice na środowisko wodne uwzględnia planowany zrzut wód do Jeziora Gluszyńskiego poprzez prowadzenia badań jakości wód kopalnianych odprowadzanych do odbiorników oraz wód powierzchniowych, w tym Rowu Macicznego w dwóch punktach pomiarowych V6-T w miejscowości Kozy, oraz V7-T w miejscowości Stanisławowo. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że tak jak w przypadku zrzutu w kierunku Noteci, Rowem płynąć będzie niemal wyłącznie zrzucana woda kopalniana, a wyniki tego monitoringu w żaden sposób nie odzwierciedlą zmian w Jeziorze Gluszyńskim, niniejszą decyzją zobowiązano inwestora do prowadzenia monitoringu jakości wody w Jeziorze Gluszyńskim, w zakresie i częstotliwości zgodnymi z prowadzonym przez inwestora obecnie Monitoringiem oddziaływania O/Tomisławice na środowisko wodne. Dotychczas monitoring Jeziora Gluszyńskiego nie był konieczny, bowiem nie zrzucano doń wód kopalnianych. Z tego względu, pierwsze analizy, należy przeprowadzić przed rozpoczęciem zrzutu. Następnie monitoring należy prowadzić z częstotliwością zgodną z prowadzonym obecnie przez inwestora Monitoringiem oddziaływania O/Tomisławice na środowisko wodne, uwzględniając i analizując wyniki w corocznym sprawozdaniu. Punkty pomiarowe powinny znajdować się w miejscu objętym największym przepływem wód pomiędzy wpływem do jeziora Rowu Macicznego, a ujściem Zgłowiączki, a także w jednej z zatok bocznych. W celu możliwości pełnej analizy wyników monitoringu w osnowie decyzji zobowiązano inwestora do prowadzenia monitoringu w punkcie V6-T i V7-T oraz w Jeziorze Gluszyńskim metodą umożliwiającą porównanie wyników na poziomie szczegółowości rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187).

Spośród załączników do raportu inwestor dołączył warunki techniczne zrzutu wód pochodzących z O/Tomisławice do rzeki Gluszyń-Debołęka wydane przez Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku znak TEK 7035/332/2012 z 22.02.2012 r. Dokument ten wprawdzie utracił walor aktualności, niemniej jednak wskazano w nim m.in. na konieczność umocnienia skarp i dna cieku w miejscu wylotu. Wylot rurociągu do Rowu Macicznego zostanie wykonany jako żelbetowy. Energia zrzucanej z maksymalną wydajnością wody może prowadzić do uszkodzeń dna i skarp rowu. Dlatego dobrym rozwiązaniem nawiązującym do naturalnych elementów środowiska jest umocnieniem grubym narzutem kamiennym na geowókninie. Umożliwi to także demontaż umocnienia po zakończeniu eksploatacji odkrywkę i prowadzenia zrzutu, a zatem przywrócenie do stanu pierwotnego.

Ponadto, miejsce realizacji przedsięwzięcia położone jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych nr 62 (PLGW600062), dalej jcwpd. W aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry jej stan chemiczny określono jako dobry, a ilościowy określono jako słaby, zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych z derogacjami z powodu m.in. działania O/Tomisławice. Jednocześnie, na pozostałym odcinku rurociągu znajduje się w zasięgu jednolitej części wód podziemnych nr 47 (PLGW200047), dalej jcwpd. Według aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły jej stan ilościowy i chemiczny określono jako dobry, zagrożony ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, przy braku wyznaczonych derogacji. Główny poziom wodonośny w omawianym rejonie występuje w utworach kredy w marglach, wapieniach i niekiedy w piaskowcach lub w utworach czwartorzędu. W rejonie występowania złoża węgla brunatnego Tomisławice, wśród utworów czwartorzędu, trzeciorzędu i kredy wydzielono czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie i kredowe piętro wodonośne. Prowadzone badania i obserwacje hydrogeologiczne wykazały istnienie więzi hydraulicznej między poszczególnymi piętrami wodonośnymi. Nie wyznaczono tu głównych zbiorników wód podziemnych. Główny poziom wodonośny w omawianym rejonie występuje w utworach kredy. Dział wód podziemnych w rejonie złoża Tomisławice naśladuje w przybliżeniu dział wód powierzchniowych. Porównanie wyników badań jakości wód odprowadzanych z systemu odwodnienia wgłębnego O/Tomisławice z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 85) wykazało, że stężenia substancji spełniają kryteria I oraz II klasy jakości wód podziemnych, a żaden ze wskaźników nie przekroczył wartości granicznej dla II klasy jakości wód.

Odnosząc się do uwagi Fundacji Greenpeace dotyczącej powiązania działalności przedsięwzięcia z kwestią problemów ze zrzutem wód z odwodnienia O/Tomisławice do rzeki Pichny, Noteci i jeziora Gołpo przede wszystkim należy wykazać, że do Rowu Macicznego zrzucane będą wyłącznie wody podziemne z bariery studni, niezanieczyszczone zawiesiną ogólną. W odniesieniu natomiast do natężenia przepływu, które prawdopodobnie w przypadku Pichny powoduje wtórne zanieczyszczenie zawiesiną wymywaną z dna i skarp cieku stwierdzono, że natężenie przepływu w Pichnie w punkcie monitoringowym V3-T było nawet ponad dwukrotnie większe (od 0,666 do 1,37 m³/s), aniżeli planowany maksymalny zrzut do Rowu Macicznego. Stąd nie przewiduje się wystąpienia takich zjawisk w Rowie Macicznym.

Uwzględniając rodzaj i skalę przedsięwzięcia, charakterystykę zlewni jcw i jej użytkowania, a także stan ekologiczny, planowane rozwiązania techniczne i organizacyjne w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko gruntowo-wodne oraz wody podziemne i powierzchniowe. Wobec powyższego należy również uznać, że jego realizacja nie powinna mieć negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych określonych w aktualizacjach Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz dorzecza Wisły.

Analiza wpływu przedsięwzięcia na klimat wykazała, że zrzut wód kopalnianych spowoduje zmianę temperatury wody w Rowie Macicznym na odcinku kilku kilometrów za miejscem wprowadzania wód. Jak wskazał inwestor, może mieć to wpływ na mikroklimat koryta rowu i jego najbliższego otoczenia polegający na wzroście wilgotności powietrza przejawiający się w odpowiednich warunkach powstawaniem mgieł, ale także na wzroście temperatury powietrza w okresach chłodnych, oraz jego obniżeniu w okresach ciepłych, czyli na wyrównaniu amplitudy wahań temperatury powietrza. Będą to jednak zmiany lokalne. W ujęciu regionalnym przedsięwzięcie może minimalizować skutki zmian klimatycznych związanych z niskimi opadami, poprzez alimentowanie wodami Jeziora Gluszyńskiego i Zgłowiączki szczególnie w okresach niżówek. Analiza historycznych sum opadów w tym regionie w latach 1971-2000 oraz od 2009 roku, dostępnych na internetowych portalach

Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej wykazuje bowiem jedne z najniższych sum opadów w skali kraju, nie przekraczające 550 mm/rok. Natomiast w skali globalnej nie przewiduje się, aby przedsięwzięcie wpływało na klimat. W celu mitygacji zmian klimatu ograniczono zrzut do maksymalnej ilości 30 m³/min, 0,5 l/s. Zbadano również, że przedsięwzięcie nie znajduje się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Uwzględniając lokalizację przedsięwzięcia, przewidywany zakres i technologię prac budowlanych oraz reżim przerzutu, należy stwierdzić, że przedsięwzięcie będzie zaadaptowane do postępujących zmian klimatu, w tym powodzi, pożarów, suszy, fal upałów, nawałnych deszczy i burz, a także, że wpisuje się w ramy działań na rzecz minimalizowania skutków zmian klimatycznych, poprzez dostarczenie do zlewni dodatkowych ilości wód do rozrządu w zlewni Zgłowiączki. Nie stwierdzono również, aby wynikiem jego eksploatacji mogło być wystąpienie osuwisk, lub, aby przedsięwzięcie zagrożone było osuwiskami.

Na etapie budowy i likwidacji obiektów będzie konieczne zastosowanie technicznych, technologicznych i organizacyjnych rozwiązań chroniących środowisko. Jak wynika z uzasadnienia, roboty budowlane wykonywane będą w sposób typowy. Rurociąg wyniesiony zostanie ponad powierzchnię terenu na wysokość do około 1 m. Roboty montażowe i prace ziemne będą prowadzone sprawnym sprzętem, kontrolowanym pod kątem ewentualnych wycieków materiałów pędnych, olei, smarów. Nie przewiduje się organizowania specjalnej bazy sprzętu (wydzielonego terenu) do realizacji inwestycji, lecz wykorzystanie do tego celu przystosowanych terenów na zapieczu O/Tomislawice. Ścieki bytowe powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia będą gromadzone w przenośnych sanitariatach, objętych serwisem uprawnionego podmiotu i następnie wywożone na oczyszczalnię ścieków.

W przedłożonej dokumentacji zawarte zostały informacje na temat gospodarowania odpadami na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji inwestycji. Na etapie realizacji część odpadów, będzie wytwarzana przez firmy świadczące usługi w myśl definicji określonej w art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.). Odpady powstające podczas budowy rurociągu nie będą magazynowane, lecz odbierane bezpośrednio z miejsca powstawania przez ich wytwórcę i przekazywane do zagospodarowania zgodnie z wymaganiami ustawy o odpadach. Masy ziemne (gleba i ziemia z wykopów) przemieszczane w związku z budową rurociągu zostaną na miejscu wykorzystane do makroinwencji terenu i nie będą stanowiły odpadu. Nie przewiduje się wytwarzania odpadów niebezpiecznych. Z eksploatacji planowanych urządzeń inwestor nie przewiduje powstawania odpadów. Inwestor posiada decyzję Marszałka Województwa Wielkopolskiego z dnia 28.08.2009 r. wraz ze zmianą tej decyzji z dnia 25.10.2011 r. udzielającą PAK KWB Konin S.A. pozwolenia na wytwarzanie odpowiednich ilości, rodzajów odpadów oraz określającą miejsca ich magazynowania i dalszy sposób gospodarowania z nimi. Odpady powstające w trakcie budowy, eksploatacji i likwidacji obiektów związanych z O/ Tomislawice są objęte ww. decyzją.

Eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie się wiązała ze zmianą warunków akustycznych w otoczeniu planowanego rurociągu. Projektowany rurociąg wybudowany będzie wyprzedzając o stosunku do postępu frontu nadkładowego. Natomiast dominujące oddziaływanie pochodzi od maszyn eksploatujących węgiel brunatny. Chwilowe niekorzystne oddziaływanie hałasu na środowisko może wystąpić jedynie w fazie realizacji inwestycji. Będzie to jednak oddziaływanie krótkotrwałe, odwracalne i ustąpi po zakończeniu robót budowlanych. Ze względu na ochronę akustyczną zabudowy zagrodowej znajdującej się wzdłuż rurociągu, wszelkie prace związane z emisją hałasu wykonywane podczas budowy obiektów będących przedmiotem inwestycji będą prowadzone w porze dnia.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia może nastąpić niewielka emisja substancji do powietrza wynikająca z prowadzenia robót budowlanych. Będzie ona związana z powstawaniem pyłów, w wyniku prowadzenia robót ziemnych, oraz z przemieszczaniem mas ziemnych. Ponadto, źródłem emisji substancji do powietrza będą także procesy spalania paliw w silnikach maszyn i urządzeń pracujących na budowie. Z uwagi na fakt, że emisje te będą miały charakter miejscowy i okresowy oraz ustaną po zakończeniu prac budowlanych,

należy je uznać za pomijalne. Ponadto, na etapie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie źródłem emisji substancji do powietrza.

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana będzie poza granicami obszarów chronionych. W odległości ok. 6 km na zachód od miejsca realizacji inwestycji znajduje się obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Jezioro Gopło PLH040007, natomiast w odległości ok. 7 km obszar specjalnej ochrony ptaków Ostroja Nadgoplańska PLB040004. Jednak przedmiotowa inwestycja nie będzie w żaden sposób powiązana z tymi obszarami, natomiast obszarem Natura 2000 powiązany z przedmiotową inwestycją jest oddalony o ok. 15 km na wschód od miejsca zrztu wód do Rowu Macicznego obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Stone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037. Zgodnie z informacjami zawartymi w raporcie odprowadzanie wód kopalnianych w planowanej, maksymalnej ilości będzie bezpieczne dla funkcjonowania Rowu po dokonaniu niezbędnych zabiegów konserwacyjnych, które nie są zakresem przedmiotowej inwestycji. Wody kopalniane odprowadzane w ilości maksymalnej, wraz z pochodzącymi spoza kopalni wodami naturalnymi, osiągną poziom średniego przepływu normalnego, notowanego w Rowie Macicznym w latach ubiegłych.

W celu dokonania oceny oddziaływania inwestycji na elementy środowiska przyrodniczego znajdującego się wzdłuż Rowu Macicznego wykonano badania terenowe w czasie sezonu wegetacyjnego 2012 roku, a badania uzupełniające w latach 2014 i 2015. Szata roślinna sąsiedztwa Rowu nie wyróżnia się niczym szczególnym na tle roślinności regionu i kraju. Do siedlisk cennych z punktu widzenia walorów przyrodniczych zaliczyć można niewielki płat łąki jesionowo-olszowego w sąsiedztwie Jeziora Stuchajskiego. Rośliny rzadkie i chronione występują na lustrowanym terenie sporadycznie. Najbardziej cennym z punktu widzenia ochrony przyrody jest stanowisko goździka pysznego przy mostku w miejscowości Kozy. Goździk ten jest gatunkiem związanym z siedliskami wilgotnymi, zależnym od wód powierzchniowych. Poziom wody w Rowie Macicznym przy wsi Kozy w chwili odnotowania goździka był znikomy, tak więc zwiększenie przepływu w Rowie poprawi warunki siedliskowe gatunku na tym stanowisku. Na badanym terenie w jeziorze Czarny Bród odnotowano również występowanie ramienic. Jezioro to jednak jako zbiornik płytki i eutrofizowany nie jest cenne pod względem przyrodniczym. Odprowadzanie wód kopalnianych poprzez Rów Maciczny do Jeziora Gluszyńskiego, zgodnie z analizą hydrologiczną przedsięwzięcia nie spowoduje istotnych zmian w funkcjonowaniu ekosystemów na obszarze oddziaływania inwestycji. Ryby występujące w zasięgu oddziaływania inwestycji to głównie gatunki żyjące w szerokim spektrum warunków ekologicznych, tak więc przewidywane zmiany środowiskowe nie będą miały wpływu na funkcjonowanie ich populacji. Realizacja planowanej inwestycji nie spowoduje zaniku ani degradacji siedlisk, odpowiednich do bytowania herpetofauny, występującej w sąsiedztwie Rowu Macicznego, nie będzie więc miała negatywnego wpływu na liczebność lokalnych populacji płazów. Odprowadzanie wód kopalnianych z O/Tomislawice Rowem Macicznym nie spowoduje również trwałego przekształcenia siedlisk awifauny. Realizacja przedmiotowej inwestycji przyczyni się do utrwalenia i zapewnienia stabilności siedliskom hydrogenicznym, w związku z czym nie stanowi zagrożenia dla funkcjonowania miejsc rozrodu, żerowania i wypoczynku ptaków związanych z siedliskami wodnymi i błotnymi.

Nie przewiduje się wpływu przedmiotowej inwestycji na zlokalizowany w odległości ok. 15 km od miejsca realizacji inwestycji obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Stone Łąki w Dolinie Zgłowiączki PLH040037. Wszystkie siedliska oraz gatunki stanowiące przedmioty ochrony ww. obszaru chronionego mają charakter hydrogeniczny i są zależne od zasilania okresowego wodą. Jak wynika ze Standardowego Formularza Danych, zasolenie gleb na tym obszarze nie pochodzi z wód rzeki, tylko związane jest z wysłkami słonych wód, towarzyszących cechsztyńskim pokładom soli kamiennej.

Pierwotnie teren na którym zlokalizowana jest obecnie O/Tomislawice stanowił krajobraz złożony z mozaiki pól uprawnych, zadrzewień śródpolnych, dróg, niewielkich terenów leśnych, oraz rozproszonej zabudowy zagrodowej. W wyniku zagospodarowania złoża węgla brunatnego O/Tomislawice wprowadziła do krajobrazu elementy

charakterystyczne dla przemysłu. W tym stanie planowane przedsięwzięcie nie będzie znacząco oddziaływać na krajobraz, bowiem rurociąg realizowany będzie w pasie technicznym O/Tomislawice, na terenie na którym znajdują się już elementy infrastruktury kopalni.

Uwzględniając lokalizację inwestycji poza terenami cennymi przyrodniczo, przy zastosowaniu przepisów ochrony gatunkowej nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji na środowisko przyrodnicze, w tym na bioróżnorodność rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska, w tym utratę, fragmentację lub izolację siedlisk oraz zaburzenia funkcji przez nie pełnionych, a także ekosystemy – ich kondycję, stabilność, odporność na zaburzenia, fragmentację i pełnione funkcje w środowisku. Inwestycja nie powinna także spowodować nadmiernej eksploatacji lub niewłaściwego wykorzystania zasobów przyrodniczych, czy przyczynić się do rozprzestrzeniania się gatunków obcych. Nie nastąpi również negatywne oddziaływanie inwestycji na gatunki, siedliska gatunków lub siedliska przyrodnicze obszarów Natura 2000, integralność obszarów Natura 2000 lub ich powiązanie z innymi obszarami. Ponadto ze względu na realizację przedmiotowej inwestycji w pasie technicznym O/Tomislawice tj. na terenie, na którym znajdują się i są planowane do realizacji elementy infrastruktury kopalni, nie przewiduje się jej negatywnego wpływu na krajobraz.

Ze względu na szczegółowy i jednoznaczny opis planowanej inwestycji oraz stosowanych środków minimalizujących wpływ na środowisko w związku z planowanym przedsięwzięciem, nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 85 ust. 3 ustawy ooś, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach podaje do publicznej wiadomości informacje o wydanej decyzji i o możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz z dokumentacją sprawy.

Biorąc pod uwagę powyższe należało postanowić jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniesione za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Na podstawie art. 1 ust. 1 pkt a i art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827 z późn. zm.) wnioskodawca uiszcza opłatę skarbową za dokonanie czynności urzędowej – wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w wysokości 205 zł.

Weronika Nowicka, główny specjalista

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
/.../
dr Jerzy Ptaszyk
Zastępca Dyrektora
Regionalny Konserwator Przyrody

- I. Strony postępowania, pełnomocnicy:
1. PAK Kopalnia Węgla Brunatnego Konin S.A., ul. 600-lecia 9 62-540 Kleczew
2. Pozostałe strony postępowania – zgodnie z art. 49 k.p.a.
- II. Do wiadomości:
1. Marszałek Województwa Wielkopolskiego,
na podstawie art. 86a ustawy ooś (po stwierdzeniu ostateczności decyzji)
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Koninie
3. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
- III. aa

**Załącznik nr 1 do decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu,
znak: WOO-II.4235.15.2015.WN z dnia 09.10.2017 r.**

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Charakterystyka przedsięwzięcia polegającego na „Budowie rurociągu do przerzutu wód z odwodnienia O/Tomislawice do Rowu Macicznego (Kanał Głuszyn-Dębołęka).

Rodzaj, skala i usytuowanie przedsięwzięcia

Rurociąg o długości około 5 325 m będzie zlokalizowany w całości na terenie województwa wielkopolskiego, w powiecie konińskim, w gminie Wierzbinek. Północny brzeg Rowu na odcinku przebiegającym w okolicy odkrywki, stanowi granicę pomiędzy województwem wielkopolskim oraz kujawsko-pomorskim, stąd rzut prowadzony jest w województwie wielkopolskim. Wylot rurociągu wód kopalnianych do Rowu Macicznego znajdować się będzie w odległości ca 600 m na wschód od drogi wojewódzkiej nr 266 Konin-Ciechocinek. Kanał Głuszyn-Dębołęka, od miejsca wprowadzenia wód do ujścia do Jeziora Głuszyńskiego znajduje się początkowo na terenie gminy Wierzbinek, województwa wielkopolskiego a następnie przebiega na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, powiatu radziejowskiego, gminy Piotrków Kujawski w początkowej części stanowiąc granicę pomiędzy województwami. Jezioro Głuszyńskie położone jest na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, powiatu radziejowskiego w gminach: Piotrków Kujawski, Topółka, Bytoń.

Rodzaj technologii

Wody z odwodnienia w głębinie zewnętrznej bariery studni ze wschodniej krawędzi wyrobiska odprowadzane będą do pompowni Pt1, skąd rurociągiem kierowane będą do Rowu Macicznego. Rurociąg o całkowitej długości około 5325 m wykonany będzie z rur z tworzywa sztucznego ułożonych bezpośrednio na gruncie lub na betonowych podporach. Trasa rurociągu przebiega w pasie technicznym odkrywki, położonym wzdłuż obecnej i przyszłej krawędzi wyrobiska, przeznaczonym pod lokalizację infrastruktury niezbędnej do jego funkcjonowania.

Rozwiązania chroniące środowisko

W celu alimentowania tzw. Noteci Wschodniej należy utrzymać odprowadzanie wód z odwodnienia bariery studni w kierunku południowym poprzez pompownię terenową Pt1, do Dopływu z Zielonki i do Noteci. Do Rowu Macicznego zrzucać wyłącznie wody kopalniane z odwodnienia w głębinie O/Tomislawice w maksymalnej ilości 30 m³/min. Przed rozpoczęciem przerzutu, zobowiązano opracować krzywą konsumpcyjną dla wybranego przekroju rowu przedstawiającą związek pomiędzy stanem wody w cieku a przepływem, w którym następnie należy zamontować łatę wodowskazową. Aby porównywać wyniki z wykresem, w miejscu łaty wodowskazowej należy prowadzić codzienną obserwację stanu wody w Rowie Macicznym, a wyniki rejestrować, a na ich podstawie ustalać bezpieczną, niestwarzającą zagrożenia wylewem wielkość przerzutu. W przypadku wysokich stanów cieku, stwarzających zagrożenie wylewem wody z koryta nie prowadzić przerzutu wody do Rowu Macicznego. W celu minimalizacji wpływu na środowisko nałożono szereg warunków dotyczących organizacji zaplecza i placu budowy oraz prowadzenia robót budowlanych. Nie należy magazynować odpadów na terenie placu budowy rurociągu. Roboty realizacyjne zobowiązano prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. do godziny 6.00 do 22.00. Ścieki bytowe powstające na etapie realizacji przedsięwzięcia należy gromadzić w przenośnych sanitariatach, objętych serwisem i następnie wywozić na oczyszczalnię ścieków.

z up. Regionalnego Dyrektora

Ochrony Środowiska w Poznaniu
/.../
dr Jerzy Ptaszyk
Zastępca Dyrektora
Regionalny Konserwator Przyrody

Sposób obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia:

Data obwieszczenia lub publicznego ogłoszenia: od..... do.....włącznie

Pieczęć urzędu

Podpis i pieczęć osoby potwierdzającej